

Elektronikus kapcsolattartás az adóigazgatási és bírósági eljárásban. (2019.11.23)

Az elektronikus kapcsolattartás 2018-tól a gazdálkodó szervezetek számára kötelező, de magánszemélyek is szabadon választhatják. A választáshoz mind az adóhatóság, mind a bíróság kötve van. Sokan idegenkedve fogadták az elektronikus kapcsolattartást, pedig ennek számos előnye van. Ezért érdemes megbarátkozni vele. Az adóhatóság még mindig előszeretettel idézi személyes megjelenésre az ügyfelet. Ezt kivédhetjük, ha magánszemélyként is az elektronikus kapcsolattartást választjuk. Ha a magánszemélynek nincs ügyfélkapus regisztrációja, akkor érdemes képviselőt megbízni. Ha ugyanis a képviselő elektronikus kapcsolattartásra kötelezett, akkor e szerint kell eljárni az ellenőrzési eljárásban. Az elektronikus kézbesítési szabályok is kicsit kedvezőbbek, mint a postai kézbesítés. A „*tárhelyére küldemény érkezett*” első értesítés után – ha nem nyitottuk meg rögtön a küldeményt - egy hét (5 munkanap) múlva „*át nem vett küldemény*” üzenetet kapunk. Csak újabb 5 munkanapot követően minősül kézbesítettnek a küldemény. Postai kézbesítés esetén ilyenkor visszaküldésre kerül a küldemény a feladónak. Elektronikus küldemény esetén „*meghiúsulási igazolást*” kap az adózó és még 15 napig a tárhelyén marad a küldemény. Így – bár beállt a kézbesítési vélelem – 30 nap áll rendelkezésre a küldemény átvételére.

Van egy nagyon szigorú szabálya az elektronikus kapcsolattartásnak. Az e- ügyintézési törvény (Eüsztv.) szerint, „***ha jogszabály egy nyilatkozat megtétele vonatkozásában az elektronikus kapcsolattartást – vagy az elektronikus kapcsolattartás módját – kötelezővé teszi, az e követelménynek meg nem felelő nyilatkozat hatálytalan.***”

Kivételt csak szűk körben, elsősorban „üzemzavar” esetén tesz kivételt a törvény és a „nyilatkozatot” is tágan értelmezi. Az elektronikus kapcsolattartás következménye, hogy már nem csönget a revizor határozattal a kezében az év végéhez közeledve. Az elévülést korábban az adóhatóság úgy próbálta meg elkerülni, hogy személyesen próbálta meg kézbesíteni az elévülés határán levő másodfokú határozatokat. Ez most már nem lehetséges, mert elektronikus kapcsolattartásnál a papíralapon kézbesített határozat hatálytalan, joghatás kiváltásra nem alkalmas. Az év végi ünnepeket és munkanap áthelyezéseket is figyelembe véve az utolsó nap, amikor még meg kell nyitnunk az elektronikus küldeményt, az december 12. Az ezt követően az ügyfél/cég kapura érkezett küldeményeket ráérünk január 2-án megnyitni. Így a 2013-

as évre történő adó megállapítások, illetve 2014-es 1 - 11.havi áfa adóhiány megállapítások elévülhetnek.

Az elektronikus kapcsolattartás azt tapasztalom, hogy a legnagyobb problémát **a papíralapú dokumentumról hiteles elektronikus másolat készítés** okozza. Ezt az Eüsztv. végrehajtási rendelet (451/2016. Korm. rend.) eVhr. 55.§-sa szabályozza.

Az elektronikus kapcsolattartás során a képviselők által elkövetett hibák.

A képviselőnek adott eseti meghatalmazás papíralapon történik, de az adóhatóság és a bíróság felé már elektronikusan kell továbbítani. Ezért az ügyfél által adott papíralapú meghatalmazásról az eVhr. 55.§ szerint hiteles elektronikus másolatot kell készíteni. A hitelességet a másolatkészítő (meghatalmazott) a hitelesítési záradékkal igazolja és látja el elektronikus aláírással. Így a korábbi papíralapú meghatalmazásokon a „*meghatalmazást elfogadom*” szöveg után hitelesítési záradékot kell feltüntetni.

A meghatalmazást elfogadom.

A 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 55.§ szerint a papíralapú meghatalmazásról történő digitalizálás során elkészítettem az elektronikus másolatot, mely „Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező”.

.....
Könyv Előd
okleveles adószakértő

A meghatalmazottnak már elektronikusan kell aláírnia (AVDH) a meghatalmazást és így elküldenie az adóhatóságnak. A hitelesítési záradék nélküli elektronikus másolat hatálytalan. Ez az adóhatóság előtti képviseletnél még nem okoz problémát. A NAV-nál ugyanis csak „*lassan esik le a tantusz*”. Ha idővel visszaküldené a meghatalmazást, akkor a képviselőnek van lehetősége javításra. Más a helyzet az ügyvédeknel a bíróság előtti képviseletre szóló meghatalmazás esetén. Az új Polgári perrendtartás (újPp.) 618.§-sa ugyanis szigorúan szabályozza az elektronikus kapcsolattartás szabályainak megszegését.

„(1) Ha az elektronikus úton kapcsolatot tartó beadványát

a) nem elektronikus úton, vagy

b) elektronikus úton, de nem az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon terjeszti elő – ha e törvény másként nem rendelkezik –, a bíróság a keresetlevelet, a bírósági meghagyással szembeni ellentmondást, a fellebbezést, a felülvizsgálati kérelmet és a perújítási kérelmet visszautasítja, az egyéb beadványban foglalt nyilatkozat pedig hatálytalan.”

Ez azt jelenti, hogy ha a bíróságok elkezdik következetesen alkalmazni azt elektronikus kapcsolattartás szabályait, akkor a hitelesítési záradék nélküli ügyvédi meghatalmazásokkal benyújtott kereseteket a bíróság vissza fogja utasítani. Eddig is panaszkodtak az ügyvédek, hogy nagyon sok keresetet dob vissza a bíróság. A hitelesítési záradék nélküli ügyvédi meghatalmazások jelenleg „*időzített bombaként ketyegnek*” az ügyvédek számára.

Az elektronikus kapcsolattartás során a NAV által elkövetett hibák.

Az elektronikus kapcsolattartás szabályaival a NAV is nehezen boldogul. Az iratpótló végzéseiben még mindig eredeti papíralapú iratot kér elektronikus kapcsolattartás esetén is. Ez „*fából vaskarika*”. A papíralapú iratokról elektronikus kapcsolattartás esetén csak hiteles elektronikus másolatot kérhetne. Az ennek elkészítéséhez szükséges tájékoztatást a NAV-nak kellene megadnia (Air. 6.§). Egyelőre ez nem történik meg. Segítségül, hogyan történik az **irat beküldés elektronikusan hitelesen?** Az adózónak vagy képviselőjének az eVhr. 55.§-sa szerint kell a **papíralapú dokumentumról hiteles elektronikus másolat készítenie.** Ennek (5) bekezdése lehetővé teszi, hogy **több dokumentumon is elhelyezhető legyen egy elektronikus aláírás, Ez esetben a dokumentumok a továbbiakban csak együtt kezelhetők.**

Például, ha 10 darab papíralapú számlát kell elektronikusan elküldeni a NAV-nak, akkor a 10 darab számla elé el kell készíteni a másolatkészítő nyilatkozatát (a NAV nem egészen pontosan előlapnak nevezi), melyben fel kell sorolni mind a 10 darab számla sorszámát, a nyilatkozatnak tartalmazni kell a fentebb leírt hitelesítési záradékot („**Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező**”), a másolat készítő személyének megjelölését. Ezt az elektronikus dokumentumot a másolatkészítőnek legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással (AVDH) kell ellátnia.

Az elektronikus kapcsolattartás szabályai a NAV-ra is vonatkoznak.

Egyelőre ennek nyoma sincs az ellenőrzési eljárásokban. Az ellenőrzési

eljárásban számos irat elektronikusan áll a revízió rendelkezésre. Például nyilatkozatok, szakhatósági vélemények, külföldi adóhatóság megkeresése. Úgy tudnánk ellenőrizni az elektronikusan rendelkezésre álló iratok hitelességét, ha az adóhatóság eredetben csatolná a jegyzőkönyvhöz. Jelenleg az elektronikusan rendelkezésre álló dokumentumokat a revizorok kinyomtatják, majd újra beszkenelik. Ez elvileg teljesen felesleges, de arra jó, hogy eltüntessék a dokumentumok hitelesítését: elektronikus aláírás, időbélyegző. Tehát a jegyzőkönyvhöz mellékelt iratok bizonyító ereje erősen megkérdőjelezhető, Nem zárja ki az okirat hamisítás gyanúját sem. Semmi sem bizonyítja, hogy a kinyomtatott elektronikus dokumentum került „*visszamásolásra*”.

Gyakran nincsenek tisztában a revizorok azzal, hogy mit jelent a melléklet elektronikus ügyintézés esetén. A jegyzőkönyv pdf fájljához hozzá zippelt pdf mellékletek nem mellékletek. Szabályosan a jegyzőkönyv egyetlen pdf fájl, ebbe kerülnek „**beágyazásra**” csatolmányként a mellékletek. E körben az adóhatóságoknál teljes a zűrzavar.

Az elektronikus kapcsolattartás során a bíróságok által elkövetett hibák.

Jelenleg még a bíróságok nem szankcionálják, ha az adóhatóság a kötelező elektronikus kapcsolattartás figyelmen kívül hagyásával papíralapon küldi meg az iratokat. Erre jó példa az adóhatóság védirata. Ez jelenleg még papíralapon készül, és egy hitelesítési záradék nélküli szkennelt példányt küld be a NAV a bíróságoknak. Az újPp. 618.§ (1) bekezdés b) pontja alapján az így beküldött védirat hatálytalan, a bíróságnak rövid határidő tűzésével hiánypótlásra kellene felszólítania az adóhatóságot, hogy az e-ügyintézési jogszabályoknak megfelelően küldje meg a dokumentumot.

Az elektronikus kapcsolattartás a bíróságokat is köti. A bíróságnak is elektronikusan kell megküldenie az iratokat. Kaptam olyan azonnali jogvédelem elutasítását tartalmazó végzést, melyet a bíróság papíralapon, postai úton küldött meg. Jeleztük a bíróságnak, hogy ez a küldés hatálytalan. A bíróság elfogadta ezt, ám így az elektronikusan megküldött végzés 15. napon történő átvételével az azonnali jogvédelem kérelem halasztó hatálya jelentősen meghosszabbítható volt. Ma már egy közigazgatási perben elsősorban nem jó ügyvédre, hanem az elektronikus ügyintézésben jártas okleveles adószakértőre van szükség. A tárgyaláson sem lehet papíralapú beadványt benyújtani. Folytatás következik.....

Angyal József okleveles adószakértő , +36-20-9429-386, www.angyalado.hu